

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ I (MTM 1551)

Prof. Dr. Nazmiye YAHNİOĞLU

<https://avesis.yildiz.edu.tr/nazmiye>

nazmiye@yildiz.edu.tr

İÇERİK

- Temel kavramlar, İSG güvenlik kültürü
- İSG yasal mevzuat, Türkiye’de ve dünyada İSG
- **İSG kurulları, İSG yönetim sistemi**
- Çalışma ortamında tehlike kaynakları, güvensiz davranış ve güvensiz hareketler
- İş kazaları ve İSG politikası
- İşyerlerinin sınıflandırılması: Çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işler
- Kapalı ve açık çalışma ortamlarında İSG
- Potansiyel kimyasal tehlike kaynakları ve güvenlik önlemleri
- Potansiyel fiziksel tehlike kaynakları ve güvenlik önlemleri
- Potansiyel biyolojik tehlike kaynakları ve güvenlik önlemleri
- Potansiyel psikolojik tehlike kaynakları ve güvenlik önlemleri
- Potansiyel ergonomik tehlike kaynakları ve güvenlik önlemleri
- İşyerinde hijyen ve temizlik, kişisel hijyen

DERSİN AMACI

- ❖ İşyerlerinde İSG kurulları oluşumu,
- ❖ İSG kurullarının Görevleri ,
- ❖ İSG Yönetim sistemi hakkında bilgi sahibi olmak

BAZI TANIMLAR

İş Güvenliği Uzmanı: Usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanı. Uzmanlık belgesi A,B ve C olarak derecelendirilir.

İş Yeri Hekimi:İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip hekimi

İşyeri sağlık ve güvenlik birimi: İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birimi,

İşyeri Tehlike Sınıfı: İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubudur. İşyerleri tehlike sınıfına göre 3'e ayrılmaktadır:

Çok Tehlikeli : İnşaat, maden, tersane vb. işlerin yapıldığı işyerleri (A sınıfı İSG Uzmanı)

Tehlikeli : İmalat, kesme, boyama, servis vb. işlerin yapıldığı işyerleri (A veya B sınıfı İSG Uzmanı)

Az Tehlikeli : Büro hizmetleri, gıda, perakende alışveriş vb. işyerleri (A, B veya C sınıfı İSG Uzmanı)

NACE kodu: Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması

BAZI TANIMLAR

Çalışan Temsilcisi; İSG ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışan

Destek Elemanı; Asli görevinin yanında İSG ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilkyardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi

Genç Çalışan; 15 yaşını bitirmiş ancak 18 yaşını doldurmamış çalışan

Asıl İşveren-Alt işveren İlişkisi; Asıl işverenin yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran işveren ile iş aldığı işveren (asıl işveren) arasında kurulan ilişkiye

Ortak Sağlık ve Güvenlik İşyerlerine İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerini vermek üzere kamu kurum ve kuruluşları, organize sanayi bölgeleri ile Türk Ticaret Kanununa göre faaliyet gösteren şirketler tarafından kurulmuş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş, mevzuatın gerektirdiği fiziki ve tıbbi donanıma sahip, iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin (İşyeri Hekimi, İş Güvenliği Uzmanı ve Diğer Sağlık Personelinin) oluşturduğu özel kuruluşlar .

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KONSEYİ

Konsey, ülke genelinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi için tavsiyelerde bulunmak üzere kurulmuştur.

Konsey, çalışmalarında ulusal ve uluslararası gelişmeleri ve ülke koşullarını göz önünde bulundurur. Çalışma hayatının iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut şartlarının iyileştirilmesi ve güvenlik kültürünün ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla üyelerin işbirliği içinde çalışmasını esas alır. İş sağlığı ve güvenliği alanında **ülke politikalarını** oluşturmada tarafların görüş ve düşüncelerinin alınmasını sağlar.

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KONSEYİ üyeleri

İSG politika ve stratejileri belirlenmesi üzerine kurulan konsey aşağıdaki üyelerden oluşur

- a) İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü, Çalışma Genel Müdürü, İş Teftiş Kurulu Başkanı ve SGK Başkanlığından bir Genel Müdür
- b) Bilim, Sanayi ve Teknoloji, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Kalkınma, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlıklarından birer Genel Müdür
- c) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından bir yürütme kurulu üyesi, Devlet Personel Başkanlığından bir başkan yardımcısı
- d) İşveren, işçi ve kamu görevlileri sendikaları üst kuruluşlarının en fazla üyeye sahip ilk üçünden, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan, Türk Tabipleri Birliğinden, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden konuyla ilgili veya görevli birer yönetim kurulu üyesi.
- e) İhtiyaç duyulması hâlinde İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün teklifi ve Konseyin kararı ile belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği konusunda faaliyet gösteren kurum veya kuruluşlardan en fazla iki temsilci
- f) Birinci fıkranın (e) bendi kapsamında belirlenen Konsey üyeleri, iki yıl için seçilir ve üst üste iki olağan toplantıya katılmaz ise ilgili kurum veya kuruluşun üyeliği sona erer.

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KONSEYİ üyeleri

- g) Konsey sekreteryası, İSG Genel Müdüğürlüğü'nce yürütölür
- h) Konsey, **yılda iki defa** olağan toplanır. Bu toplantılar her yılın **Haziran ve Aralık** aylarında yapılır. Başkanın veya üyelerin üçte birinin teklifi ile olağanüstü olarak da toplanabilir.
- i) Konsey, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Konsey üyeleri dışındaki temsilcilerin oy hakkı yoktur. Oyların eşitliği hâlinde başkanın oyu yönünde karar alınır. Çekimser oy kullanılamaz

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KONSEYİNİN GÖREVLERİ

Konseyin görevleri şunlardır:

- a) Ulusal iş sağlığı ve güvenliği politika ve stratejileri için öneriler geliştirmek ve alınan kararların kurumlarda uygulanmasını tavsiye etmek,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konusundaki ihtiyaç ve öncelikleri dikkate alarak Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi, hedefler ve eylem planının belirlenmesi için öneriler geliştirmek,
- c) Çalışanların ve işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda eğitimleri, bilgilendirilmeleri, bilinçlendirilmeleri ile iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması konusunda görüş bildirmek,
- d) İş sağlığı ve güvenliği konularında araştırma ve geliştirmeye yönelik projeler önermek,
- e) Ülke çapında yapılacak iş sağlığı ve güvenliği alanındaki seminer, konferans gibi faaliyetleri yıllık olarak planlamak ve değerlendirmek,
- f) Gerekli görülmesi durumunda çalışma grupları kurmak ve üyelerini belirlemek,
- g) İş sağlığı ve güvenliği konusunda toplum ve çalışan yararını gözeterek, Bakanlık ve diğer kurumlar arası koordinasyon, bilgi paylaşımı ve işbirliğine katkı sağlamak,

ULUSAL İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ KONSEYİNİN GÖREVLERİ (devam)

- h) İş sağlığı ve güvenliğinin izleme ve inceleme çalışmalarında bulunmak,
- i) Konsey üyelerinin temsil ettikleri kurum ve kuruluşlarda, Konsey toplantılarında alınan her türlü karar ve düzenlemenin ve iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının uygulanmasını izlemek, görüş ve önerilerde bulunmak,
- j) Her yıl Mart ayı sonuna kadar, politika belgesi ve eylem planı kapsamında bir önceki yıla ait kurum faaliyet raporunu Konsey sekreteryasına iletmek.

ADI:İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Kanun Numarası : **6331**

Kabul Tarihi : **20/6/2012**

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: **30/6/2012** Sayı : 28339

MADDE 1. AMAÇ

İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

MADDE 2. KAPSAM

Kamu ve özel sektöre ait bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dahil tüm çalışanlarına uygulanır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

İşverenin yükümlülüğü

(1) **Elli ve daha fazla çalışanın** bulunduğu ve **altı aydan fazla süren** sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere **kurul** oluşturur.

(2) Altı aydan fazla süren **asıl işveren-alt işveren ilişkisinin** bulunduğu hallerde;

- a) Asıl işveren alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı elli ve daha fazla ise asıl işveren ve alt işveren **ayrı ayrı kurul kurar**. İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve kurullarca alınan kararların uygulanması konusunda işbirliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

- b) Bir işyerinde sadece asıl işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla ise bu durumda kurul **asıl işverence** kurulur. Kurul oluşturma yükümlülüğü bulunmayan alt işveren, kurul tarafından alınan kararların uygulanması ile ilgili olarak koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.
- c) Alt işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla, asıl işverenin çalışan sayısı ellinin altında ise işyerinde kurul **alt işverence oluşturulur**. Asıl işveren alt işverenin oluşturduğu kurula işbirliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekâleten yetkili bir temsilci atar.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

ç) Asıl işveren ve alt işverenin çalışan sayıları ayrı ayrı ellinin altında ve toplam çalışan sayısı elliden fazla bulunduğu durumlarda ise koordinasyon asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve alt işveren tarafından **birlikte bir kurul oluşturulur**. Kurulun oluşumunda üyeler 6 ncı maddeye göre her iki işverenin ortak kararı ile atanır.

(3) Asıl işveren alt işveren ilişkisi bulunmayan ve aynı çalışma alanında birden fazla işverenin bulunması ve bu işverenlerce birden fazla kurulun oluşturulması hâlinde işverenler, birbirlerinin çalışmalarını etkileyebilecek kurul kararları hakkında diğer işverenleri bilgilendirir.

(4) İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

Kurulun kurulacağı diğer İşyerleri

(1) İşverene bağlı, fabrika, müessese, işletme veya işletmeler grubu gibi **birden çok işyeri** bulunduğu hallerde elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu her bir işyerinde **ayrı ayrı kurul** kurulur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda ihtiyaç duyulması halinde kurullar arasında koordinasyon ve bilgi alışverişi işverence sağlanır. İşveren, birden çok işyerinin her birinde kurulacak kurulların çalışma usullerini düzenlemek, iş ve görüş birliğini sağlamak amacıyla bu işyerlerine ait iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili raporların, **en az üç ayda** bir, ilgili teknik eleman ve uzmanlarca incelenmesini sağlar. Ayrıca bu raporları göz önünde tutarak alınması gereken tedbirleri tespit eder ve uygulanmasını sağlar.

Kurulun oluşumu

- (1) Kurul aşağıda belirtilen kişilerden oluşur:
- a) İşveren veya işveren vekili,
 - b) İş güvenliği uzmanı (işveren atar),
 - c) İşyeri hekimi (işveren atar),
 - ç) İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi (işveren atar),
 - d) Bulunması halinde sivil savunma uzmanı (işveren atar),
 - e) Bulunması halinde formen, ustabaşı veya usta (kendi aralarında seçimle belirlenir, seçimle belirlenemez ise işveren atar),
 - f) Çalışan temsilcisi, işyerinde birden çok çalışan temsilcisi olması halinde baş temsilci (çalışanların arasında seçimle belirlenir, seçimle belirlenemez ise işveren atar).

(TOPLAM ? KİŞİ) 8

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

(2) Kurulun başkanı işveren veya işveren vekili, kurulun sekreteri ise iş güvenliği uzmanıdır. İş güvenliği uzmanının tam zamanlı çalışma zorunluluğu olmayan işyerlerinde ise kurul sekretaryası; insan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli bir kişi tarafından yürütülür.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde gösterilen üyeler işveren veya işveren vekili tarafından atanırlar.

(4) Birden fazla iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminin bulunduğu işyerlerinde işveren tarafından görevlendirme yapılır. İş güvenliği uzmanının görevlendirilmesinde o işyerinin tehlike sınıfına uygun uzmanlar arasından birisi görevlendirilir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULU

(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen üye o işyerindeki formen, ustabaşı veya ustaların yarısından fazlasının katılacağı toplantıda açık oyla seçilir. Seçimle belirlenememesi halinde işveren tarafından atanır.

(6) Bu maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde sözü geçen kurul üyelerinin aynı usullerle yedekleri seçilir.

(7) 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendine göre kurulacak kurullarda üyeler ve kurul sekreteri asıl işveren ve alt işveren tarafından ortak kararla atanır.

Kurulun görev ve yetkileri :

- a) İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği **iç yönerge taslağı** hazırlamak, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde **çalışanlara yol göstermek**,
- c) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin **tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek**, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
- ç) İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve işyerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir **tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak**, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline vermek,
- d) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği **eğitim ve öğretimini planlamak**, bu konu ve kurallarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,

e) İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini **planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,**

f) İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan **tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,**

g) İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili **yıllık bir rapor hazırlamak,** o yılki çalışmaları değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve işverene teklifte bulunmak,

ğ) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen **çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri** ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,

h) İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir **önleme politikası** geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

(2) Kurul üyeleri bu Yönetmelikle kendilerine verilen görevleri yapmalarından dolayı hakları kısıtlanamaz, kötü davranış ve muameleye maruz kalamazlar.

KURULUN ÇALIŞMA USULLERİ

- ✓ Kurullar en az ayda bir kere toplanır. (Kurullar ayda en az bir kere toplanır. Ancak kurul, işyerinin tehlike sınıfını dikkate alarak, tehlikeli işyerlerinde bu sürenin iki ay, az tehlikeli işyerlerinde ise üç ay olarak belirlenmesine karar verebilir.)
- ✓ Kurulun gündemi, yeri, zamanı toplantıdan en az 48 saat önce kurul üyelerine bildirilir. (Kurul sekreteri tarafından)
- ✓ Kurul üye sayısının çoğunluğu ile toplanır,
- ✓ Kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile verilir.
- ✓ Her toplantıda alınan kararlar için tutanak tutulur ve katılanlara imzalatılır. İlgililere duyurulur ve sırası ile dosyalanır.
- ✓ Gerekiyorsa ilan edilir.

Kurulca işyerinde ilân edilen kararlar **işverenleri ve çalışanları** bağlar.

Çalışmaktan kaçınma hakkı

MADDE 13 – (1) Ciddi ve yakın tehlike ile karşı karşıya kalan çalışanlar **kurula**, kurulun bulunmadığı işyerlerinde ise **işverene** başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir. Kurul acilen toplanarak, işveren ise derhal kararını verir ve durumu tutanakla tespit eder. Karar, çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.

(2) Kurul veya işverenin çalışanın talebi yönünde karar vermesi hâlinde çalışan, gerekli tedbirler alınıncaya kadar **çalışmaktan kaçınabilir**. Çalışanların çalışmaktan kaçındığı dönemdeki ücreti ile kanunlardan ve iş sözleşmesinden doğan diğer **hakları saklıdır**.

(3) Çalışanlar ciddi ve yakın tehlikenin önlenemez olduğu durumlarda birinci fıkradaki usule uymak zorunda olmaksızın **işyerini veya tehlikeli bölgeyi terk ederek** belirlenen güvenli yere gider. Çalışanların bu hareketlerinden dolayı **hakları kısıtlanamaz**.

(4) İş sözleşmesiyle çalışanlar, talep etmelerine rağmen **gerekli tedbirlerin alınmadığı** durumlarda, tabi oldukları kanun hükümlerine göre **iş sözleşmelerini feshedebilir**. Toplu sözleşme veya toplu iş sözleşmesi ile çalışan kamu personeli, bu maddeye göre çalışmadığı dönemde **fıilen çalışmış** sayılır.

(5) Bu Kanunun 25 inci maddesine göre işyerinde işin durdurulması hâlinde, bu maddede hükümleri uygulanmaz.

Eğitim

(1) İşveren tarafından, kurulun üyelerine ve yedeklerine iş sağlığı ve güvenliği konularında eğitim verilmesi sağlanır. Kurul üyelerinin ve yedeklerinin eğitimleri asgari aşağıdaki konuları kapsar;

- a) Kurulun görev ve yetkileri,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konularında ulusal mevzuat ve standartlar,
- c) Sıkça rastlanan iş kazaları ve tehlikeli vakaların nedenleri,
- ç) İş hijyeninin temel ilkeleri,
- d) İletişim teknikleri,
- e) Acil durum önlemleri,
- f) Meslek hastalıkları,
- g) İşyerlerine ait özel riskler,
- ğ) Risk değerlendirmesi.

(2) Asıl işveren alt işveren ilişkilerinde ortak kurul oluşumunda eğitimden her iki işveren birlikte sorumludur.

Çalışanlara verilecek eğitim, işyerinin faaliyet alanına göre aşağıdaki ve benzeri konulardan seçilir

- a) Genel iş sağlığı ve güvenliği kuralları,
- b) İş kazaları ve meslek hastalıklarının sebepleri ve işyerindeki riskler,
- c) Kaza, yaralanma ve hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması,
- d) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- e) Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları,
- f) Yasal mevzuat ile ilgili bilgiler,
- g) İşyerinde güvenli ortam ve sistemleri kurma,
- h) Kişisel koruyucu alet kullanımı,
- i) Ekranlı ekipmanlarla çalışma,
- j) Uyarı işaretleri,
- k) Kimyasal, fiziksel ve biyolojik maddelerle ortaya çıkan riskler,
- l) Temizlik ve düzen,
- m) Yangın olayı ve yangından korunma,
- n) Termal konfor şartları,
- o) Ergonomi,
- p) Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve korunma önlemleri,
- r) İlk yardım (SB ilkyardım yön. tarif ediyor), kurtarma

TEHLİKE SINIFI	ÇALIŞANLARA VERİLECEK EĞİTİM	
	PERİYOT	SÜRE
AZ TEHLİKELİ	3 YILDA BİR	8 SAAT
TEHLİKELİ	2 YILDA BİR	12 SAAT
ÇOK TEHLİKELİ	YILDA BİR	16 SAAT

İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

İŞYERİ HEKİMİ

Devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran işverenler, SSK'ca sağlanan tedavi hizmetleri dışında kalan, İşçilerin sağlık durumunun ve alınması gereken iSG önlemlerinin sağlanması, ilk yardım ve acil tedavi ile, koruyucu sağlık hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına ve işin tehlike derecesine göre bir veya daha fazla işyeri hekimi çalıştırmak ve bir işyeri sağlık birimi oluşturmakla Yükümlüdür.

**İSG UZMANI, HEKİM VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN ÇALIŞMA
VE ÇALIŞANLARA EĞİTİM VERME SÜRELERİ**

	İSG UZMANI		İŞYERİ HEKİMİ			DİĞER SAĞLIK PERSONELİ	
	TAM ZAMANLI ÇALIŞAN	ÇALIŞAN BAŞINA SÜRE (DAKİKA/AY)	TAM ZAMANLI ÇALIŞAN	ÇALIŞAN BAŞINA SÜRE (DAKİKA/AY)	PERİYODİK MUAYENE	TAM ZAMANLI ÇALIŞAN	ÇALIŞAN BAŞINA SÜRE (DAKİKA/AY)
AZ TEHLİKELİ	Her 2000 için 1 kişi	6	Her 2000 için 1 kişi	4	5 YILDA BİR		6
TEHLİKELİ	Her 1500 için 1 kişi	8	Her 1500 için 1 kişi	6	3 YILDA BİR		9
ÇOK TEHLİKELİ	Her 1000 için 1 kişi	12	Her 1000 için 1 kişi	8	YILDA BİR		12

10 KİŞİDEN AZ ÇALIŞAN OLMASI	60 DAKİKA/YIL	25 DAKİKA/YIL	15 DAKİKA/YIL
-------------------------------------	---------------	---------------	---------------

İşverenin veya işveren vekilinin kurula ilişkin genel yükümlülüğü

(1) İşveren veya işveren vekili, kurul için gerekli toplantı yeri, araç ve gereçleri sağlar.

(2) İşveren veya işveren vekili, kurulca hazırlanan toplantı tutanaklarını, kaza ve diğer vakaların inceleme raporlarını ve kurulca işyerinde yapılan denetim sonuçlarına ait kurul raporlarını, iş müfettişlerinin incelemesini sağlamak amacıyla, işyerinde bulundurur.

Kurulun yükümlülüğü (devam)

(1) Kurullar, yapacakları tekliflerde, bulunacakları tavsiyelerde ve verecekleri kararlarda **işyerinin durumunu ve işverenin olanaklarını** göz önünde bulundururlar.

(2) Kurul üyeleri, görevleri nedeniyle işyerlerinin yapım ve üretim teknikleri, ticari sırları ve ekonomik durumları hakkında gördükleri ve öğrendiklerini **gizli tutmak** zorundadırlar.

(3) Kurullar, iş sağlığı ve güvenliği yönünden teftiş yapmaya yetkili Bakanlık iş müfettişlerine işyerlerinde yapacakları **teftiş ve incelemelerde** kolaylık sağlamak ve yardımcı olmakla yükümlüdür.

Çalışanların yükümlülüğü

(1) Çalışanlar sağlık ve güvenliğin korunması ve geliştirilmesi amacıyla iş sağlığı ve güvenliği kurullarınca konulan kurallar, yasaklar ile alınan karar ve tedbirlere **uymak zorundadırlar.**

(2) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi, uygulanması ve alınan tedbirlere uyulması hususunda **çalışanlar kurullarla işbirliği** yaparlar.

(3) Kurullar tarafından alınan kararlar veya uygulamada karşılaştıkları güçlükler hakkında çalışanlar çalışan temsilcileri aracılığı ile **kurula bilgi verirler.**

İSG YÖNETİM SİSTEMLERİ

Yönetim Sistemi

Belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için politika ve hedeflerin oluşturulması, bunlara ilişkin faaliyetlerin planlanması, örgütlenmesi, etkin biçimde uygulanması ve kesintisiz kontrol edilmesi süreçlerinin toplamıdır.

Kuruluşun tüm faaliyetleri ile ilgili **İSG RİSKLERİ YÖNETİMİNİ** kolaylaştıran, tüm yönetim sisteminin bir parçasıdır.

Bir kuruluşun yapısını, faaliyet planlarını, sorumlulukları, deneyimleri, prosesleri, prosedürleri ve kuruluşun İSG politikasının geliştirilmesi, uygulaması, iyileştirilmesi, başarılması, gözden geçirilmesi ve sürdürülebilmesi için kaynakları kapsar.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

İşyerlerinde çeşitli nedenlerden kaynaklanan meslek hastalıkları ve kazalardan korunmak ve daha iyi bir çalışma ortamı sağlamak amacıyla, **tehlike ve risklerin planlı ve sistemli bir şekilde belirlenmesi ve bunların sürekli iyileştirme** anlayışı çerçevesinde ortadan kaldırılmasına yönelik etkin önlemleri kapsayan bilimsel yaklaşım.

İSG YÖNETİM SİSTEMLERİ

Yönetim sistemlerinde de esas alınan 8 temel prensip şunlardır;

- - Odaklılık
- - Liderlik
- - Çalışanların katılımı
- - Süreçlerle yönetim
- - Sistem yaklaşımı (PUKÖ Döngüsü)
- - Sürekli öğrenme, yenilikçilik ve iyileştirme
- - Gerçeklere dayalı karar verme
- - Taraflarla işbirliği

İŞ SAĞLIĞI İŞ GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

İSG Yön.Sistemlerinin Nitelikleri

- **Jenerik** - dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir şirket tarafından herhangi bir endüstri için benimsenebilir.Yasal bir temele ihtiyaç duymadan kullanılabilir.
- **Proaktif** - önceden tahmin edebilmeyi ve önleyici bir yaklaşımı içerir.
- **İsteğe bağlı** - her kuruluşun yönetimi kendi kontrol ve uygulama yöntemlerini seçebilir.
- **Sürekli** - devamlı performans geliştirme.
- **Sistematik esaslı** - dökümante edilmiş yönetim kontrolleri.
- **Değerlendirilebilir** - geçerli uygunluk tetkikleri için tutarlı bir kıyaslama oluşturur.

ÇEŞİTLİ YÖNETİM SİSTEMLERİ

- ❖ ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi (KYS)
- ❖ ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- ❖ OHSAS 18001 Mesleki Sağı. ve GÜv. Yön. Sistemi
- ❖ ILO OHS 2001, İSG Rehberi (guideline)
- ❖ BS 8800 İSG Rehberi (guideline)
- ❖ HACCP/ISO 15161 Gıda Sektöründe KYS
- ❖ ISO TS 16949 Otomotivde KYS
- ❖ AS 9000 Uzay Sektöründe KYS
- ❖ TL 9000 Telekomünikasyonda KYS

İYİ UYGULANAN BİR YÖNETİM SİSTEMİNİN YARARLARI

- Zararla sonuçlanabilecek olası **tehlikelerin önceden tespiti ve gerekli önlemlerin** alınması,
- Çalışanları işyerinin **olumsuz etkilerinden** korur, rahat ve güvenli bir ortamda çalışmalarını sağlar,
- İş kazaları ve meslek hastalıkları sebebiyle oluşabilecek **iş gücü ve iş günü kayıplarının en aza indirgenmesi**, dolayısıyla iş veriminde artışın sağlanmasıyla üretimin (ürün ve/veya hizmet) korunması,
- Çalışanların **memnuniyeti**, müşteri memnuniyeti ve **üretim maliyetlerinde** azalma,

İYİ UYGULANAN BİR YÖNETİM SİSTEMİNİN YARARLARI

- İş kazası ve meslek hastalıklarının oldukça **yüksek maliyetlerini** en aza indirmek,
- Çalışma ortamlarında alınan tedbirlerle, işletmeyi tehlikeye sokabilecek yangın, patlama, makine arızaları ve devre dışı kalmaların ortadan kaldırılması **işletme güvenliğinin** sağlanması,
- Resmi makamlar önünde, organizasyonun **iş güvenliğine karşı duyarlı olduğunun kanıtlanması** ve yasal ceza riskinin azaltılması,
- OHSAS 18001, ISO 9001:2000 ve ISO 14001 ile uyumludur, mevcut kalite sistemi OHSAS 18001'i de içererek var olan alt yapı geliştirilir ve daha kapsamlı hale getirilir.
- Çalışanların **sağlığını** dolayısı ile **verimliliği** ve üretimi de artar.

KISACA:

- İşveren ve çalışan arasındaki güven ve uyumluluğu güçlendirir,
- Kurumsallaşmayı sağlar,
- Kalite ve verimlilik artışına büyük katkı sağlar,
- İşletmenin geleceğine yönelik öngörü ve hedeflerin gerçekçi bir şekilde şekillendirilmesini kolaylaştırır.

Yönetim Sistemi Belgesi Almanın Yararları

- **Karlılığı** arttırmak,
- İSG çalışmalarını diğer faaliyetlere **entegre** ederek kaynakların korunmasını sağlamak,
- Yönetimin **taahhüdünün** sağlandığını göstermek,
- **Motivasyon ve katılımı** arttırmak,
- Ulusal yasa ve Dünya Standardlarına **uyum süresini ve maliyetini** azaltmak,
- Paydaşların istek ve beklentilerini karşılayarak **rekabeti** artırmak,
- Kuruluşlar tarafından sürdürülmekte olan İSG faaliyetlerinin **sistematik olarak yayılımını** sağlamak,

Entegre Sistem Yaklaşımı

ISO 9001: Kalite

ISO 14001: Çevre

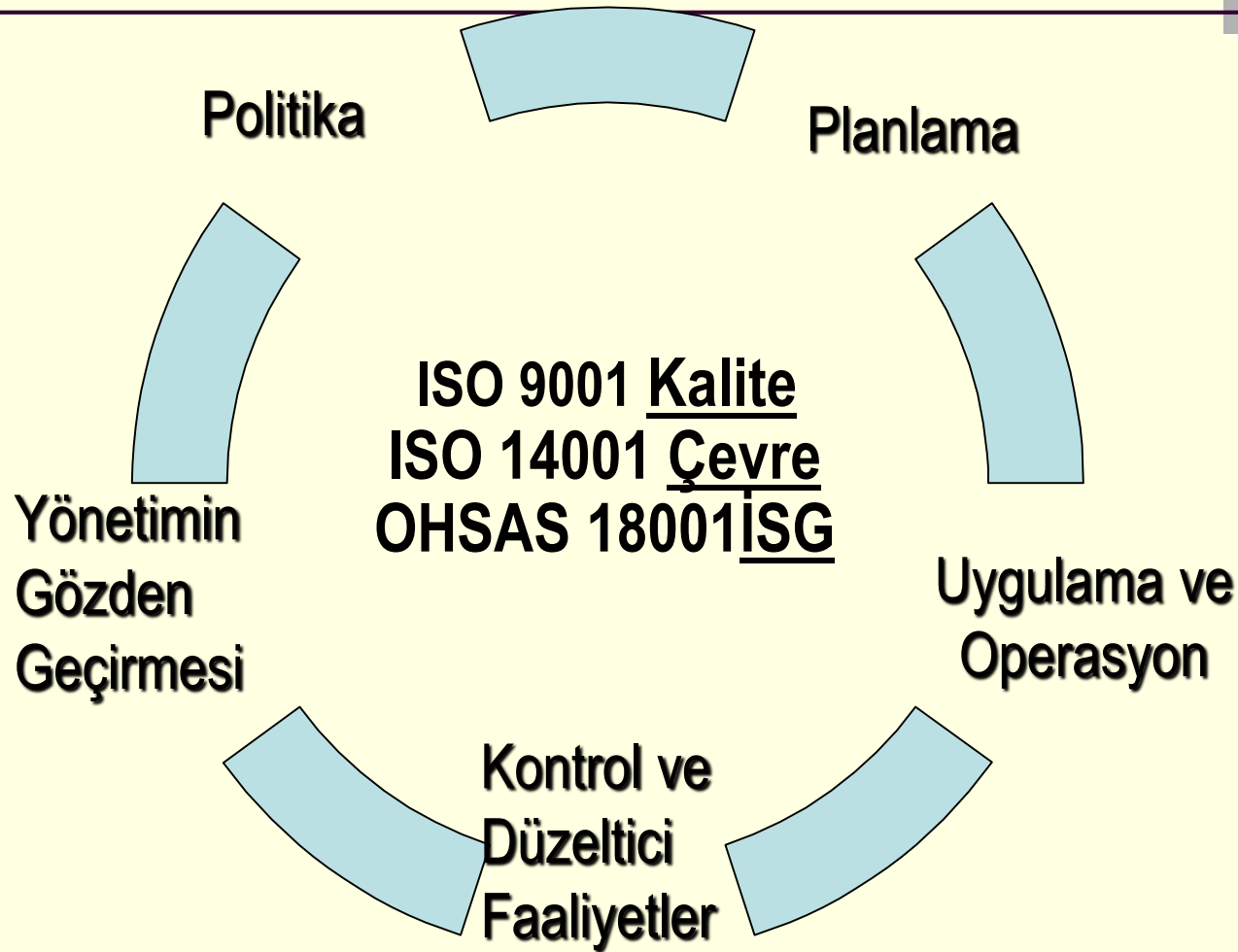
OHSAS 18001: İSG

Dokümantasyon ve
uygulamada tamamen veya
kısmen entegre edilebilir.

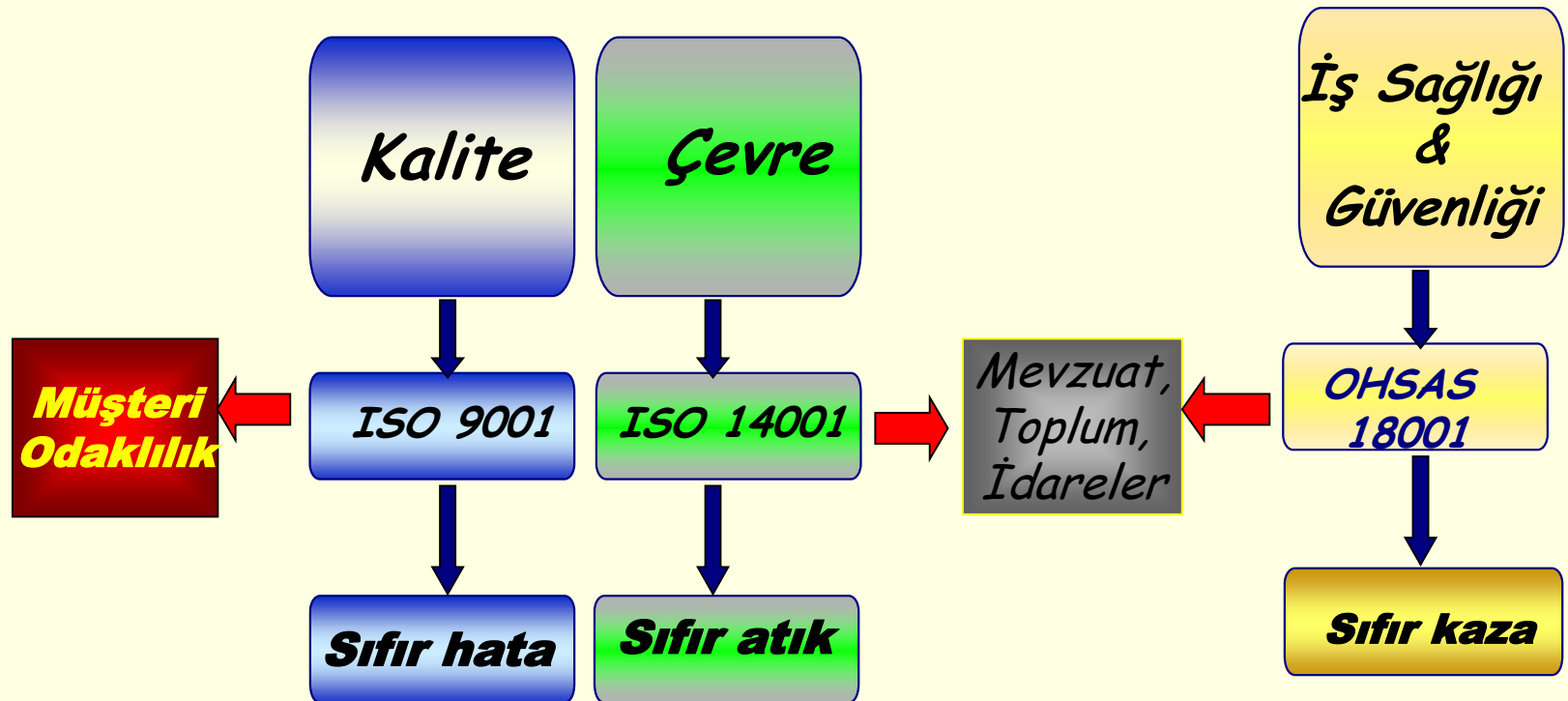
Önemli Not:

- İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi denildiğinde ilk akla gelen OHSAS 18001 Standardı olmakla birlikte, bu standardın ISO 9001 ve ISO 14001 ile entegre edilebilme imkanının bulunması ve her üçünün uygulamada etkinlik ve bütünlük sağlamak amacıyla genelde birlikte kullanılmaları nedeniyle bunların her biri genel İSG Yönetim Sistemi'nin birer tamamlayıcısı ve ayrılmaz parçası kabul edilmekte ve bu nedenle;
- İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri kapsamında üçü bir arada ele alınmaktadır.

Entegre Sistem Elemanları

Entegre Yönetim Sisteminin Odak Noktaları

ILO OHS 2001

- 2001 yılında ILO tarafından hazırlanan ve onaylanan ILO OHS 2001 bir **standart değil**, İSG ile ilgili bazı pratik tavsiyeler ihtiva eden bir **kılavuz (rehber)** metnidir.
- Standartlar gibi uygulama zorunluluğu bulunmayıp tamamen ihtiyari, yani isteğe bağlı olarak yararlanabilecek yardımcı bir enstrümandır. Bu nedenle belgelenmesi ve akredite edilmesi söz konusu değildir.

BS 8800

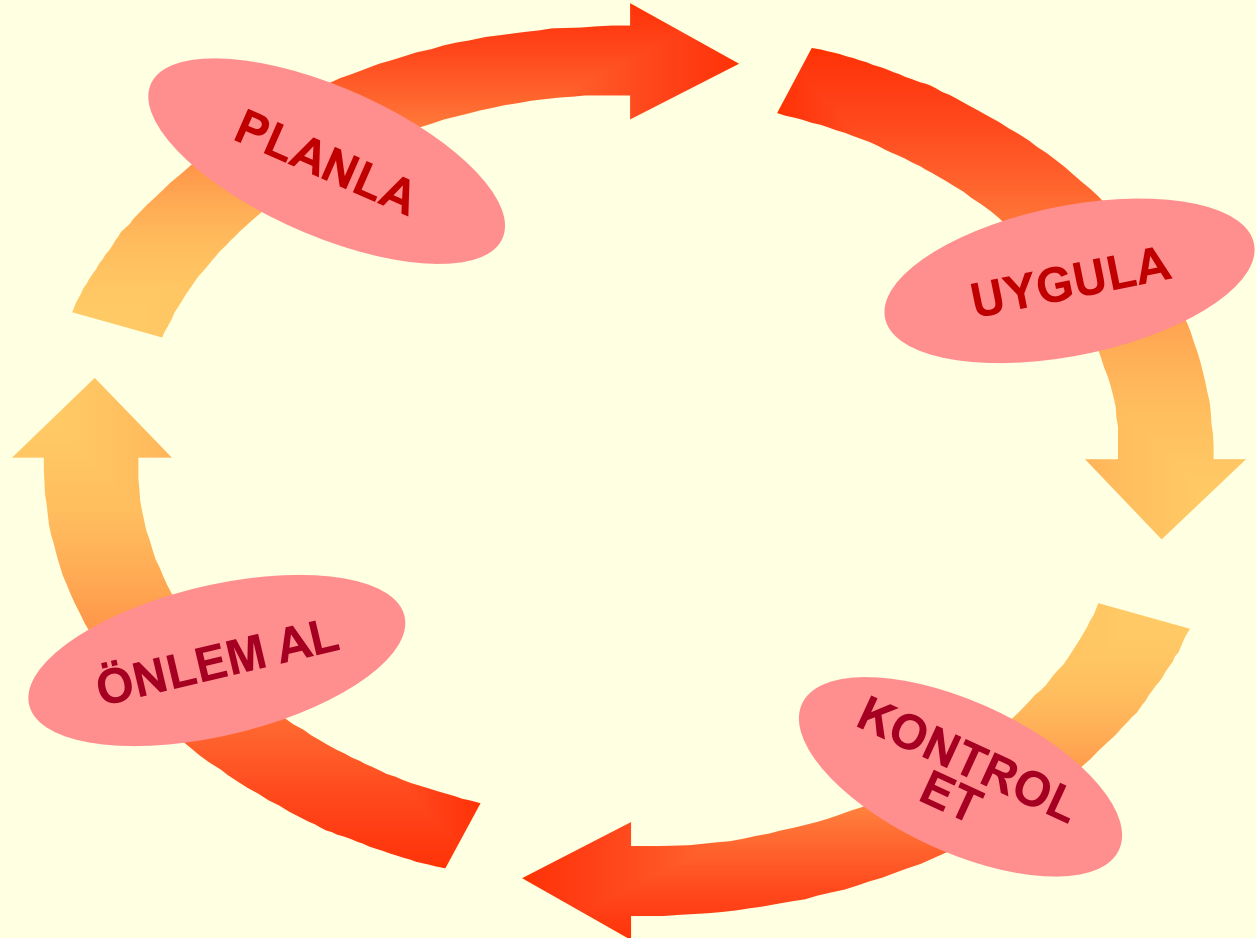
- Bu da bir **standart değil**, bir kılavuzdur (**rehber**). 1996 yılında İngiliz Standartlar Enstitüsü (BSI) tarafından Mesleki Sağlık ve Güvenlik Yönetim Sistemi Rehberi olarak hazırlanmış bir tavsiye metnidir. Belgelenme ve Akreditasyonu söz konusu değildir.
- BS 8800 Rehberi'nin önemli yanı, bunun, yine BSI tarafından 1999 yılında hazırlanan ünlü OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı ve daha sonra çeşitli kuruluşlarca hazırlanacak İSG standartları için bir örnek ve başlangıç noktası oluşturmastır.

ISO 9000, ISO 14001 ve OHSAS 18001'İN YAPI, METOD, KAPSAM VE YAKLAŞIM BENZERLİKLERİ

- 1- Konuları farklı olmakla birlikte yapıları ve uygulama metotları birbirine çok benzemektedir,
- 2-Kapsam çerçeveleri büyük ölçüde aynıdır.
- 3- Prensipleri hemen hemen aynıdır.

1- HER ÜÇ SİSTEMDE DE AYNI OLAN UYGULAMA METODU

PUKÖ Çevrimi

PLANLAMA

Müşteri istekleri ve firma politikası ile uyumlu prosesleri oluştur:

- İş Sağlığı ve Güvenliği açısından amacın belirlenmesi (neyi başarmak istiyoruz, nerede, ne zaman)
- Mevcut durumu analiz etme
- Hedeflerin belirlenmesi
- Kayıtların analizi
- Tehlikelerin Belirlenmesi
- Risk değerlendirme metotlarının belirlenmesi
- Detaylı plan hazırlaması (uygulama planı)

UYGULAMA

Süreçleri uygula,yap:

- Riskleri Değerlendirme
- Risklerin kabul edilebilir olup olmadığına karar verme
- Kontrol Önlemlerinin seçimi ve uygulaması
- Her bölümdeki ilgili kişileri bilgilendirme, eğitime ve katılımını sağlama
- Faaliyet planını izleme ve gerçekleştirme
- Uygulama sonuçlarını yakın takip etme

KONTROL ETME

Süreçleri, ürünü/hizmeti izle – ölç ve rapor et:

- Hedef veya hedeflere ulaşıldı mı?
- İç talimatlar ve yönergeleri gözden geçirme
- Olası sapmaları tespit etme ve kaydetme
- İlgili kişileri bilgilendirme

ÖNLEM ALMA

Süreçlerin performansını sürekli izle ve iyileştirme faaliyetleri başlat:

- Kalıcı bir denetleme sistemi kurma
- Etkili önlemleri standartlaştırma
- Gerekli eğitim ve yönlendirmeleri sağlama

2- HER ÜÇ YÖNETİM SİSTEMİNDE DE HEMEN HEMEN AYNI OLAN KAPSAM ÇERÇEVESİ

- Genel Şartlar
- Politika
- Planlama
- Uygulama ve İşletme
- Kontrol
- Yönetimin Gözden Geçirmesi (**Önlemler**)

3- HER ÜÇ YÖNETİM SİSTEMİNDE DE HEMEN HEMEN AYNI OLAN 8 TEMEL PRENSİP

- 1. Vatandaş/Kurum ve Kuruluşa Odaklılık,**
- 2. Liderlik,**
- 3. Çalışanların Katılımı,**
- 4. Proses Yaklaşımı,**
- 5. Yönetimde Sistem Yaklaşımı,**
- 6. Sürekli İyileştirme,**
- 7. Verilere Dayalı Karar Verme,**
- 8. Tedarikçiler ile karşılıklı Faydaya dayalı ilişkiler,**

STANDART VE STANDARDİZASYON

-
- Standart; İmalatta, anlayışta, ölçme ve deneyde bir örnekliktir.
 - Standardizasyon; Belirli bir faaliyetle ilgili olarak ekonomik fayda oluşturmak üzere bütün ilgili tarafların yardım ve işbirliği ile bir örnekliği sağlayıcı belirli kurallar koyma ve bu kuralları uygulama işlemidir.

STANDARDİZASYONUN AMAÇLARI

- İşgücü, malzeme, güç kaynakları vb. Faktörlerden en yüksek seviyede **tasarruf** sağlamak
- Tatmin edici kalitede mal ve hizmet üretimini sağlayarak **tüketici çıkarlarını** gözetmek
- İnsanların **sağlık ve güvenliğini** korumak
- İlgili grupların birbirleri ile olan **bilgi alışverişini ve anlaşmalarını kolaylaştırmak**

Ürün Standardı; bir ürünün, ilgili olduğu standartta belirtilen özelliklere ve parametrelere uygun olduğunu belirtir.

Kalite Sistem Standardı; bir firmanın, ürünlerinin standartlara uygunluğunu sağlamak için izlediği kalite yönetimini tanımlar.

ULUSLARARASI STANDARDIZASYON TEŞKİLATI (ISO)

- İSO'nun amacı, milletlerarası mal ve hizmet değişimini hızlandırmak, entelektüel, bilimsel, teknolojik ve ekonomik faaliyetler alanında işbirliğini geliştirmektir (Kuruluşu 1947).
- TSE, İSO'ya **1955** yılında üye olmuştur.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ (TSE)

- TSE, her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standartlarını hazırlama amacıyla kurulan , özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumudur.
- Gelirinin %95'ini Standard yapımı, satımı, laboratuvar muayene ve deneyleri, belgelendirme, metroloji ve kalibrasyon ile eğitim hizmetlerinden sağlar.

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU- TÜRKAK

- TÜRKAK:
Uygunluk
Değerlendirme
Kuruluşlarının
Yeterliliklerini
Onaylar.

CEN ve EN Nedir?

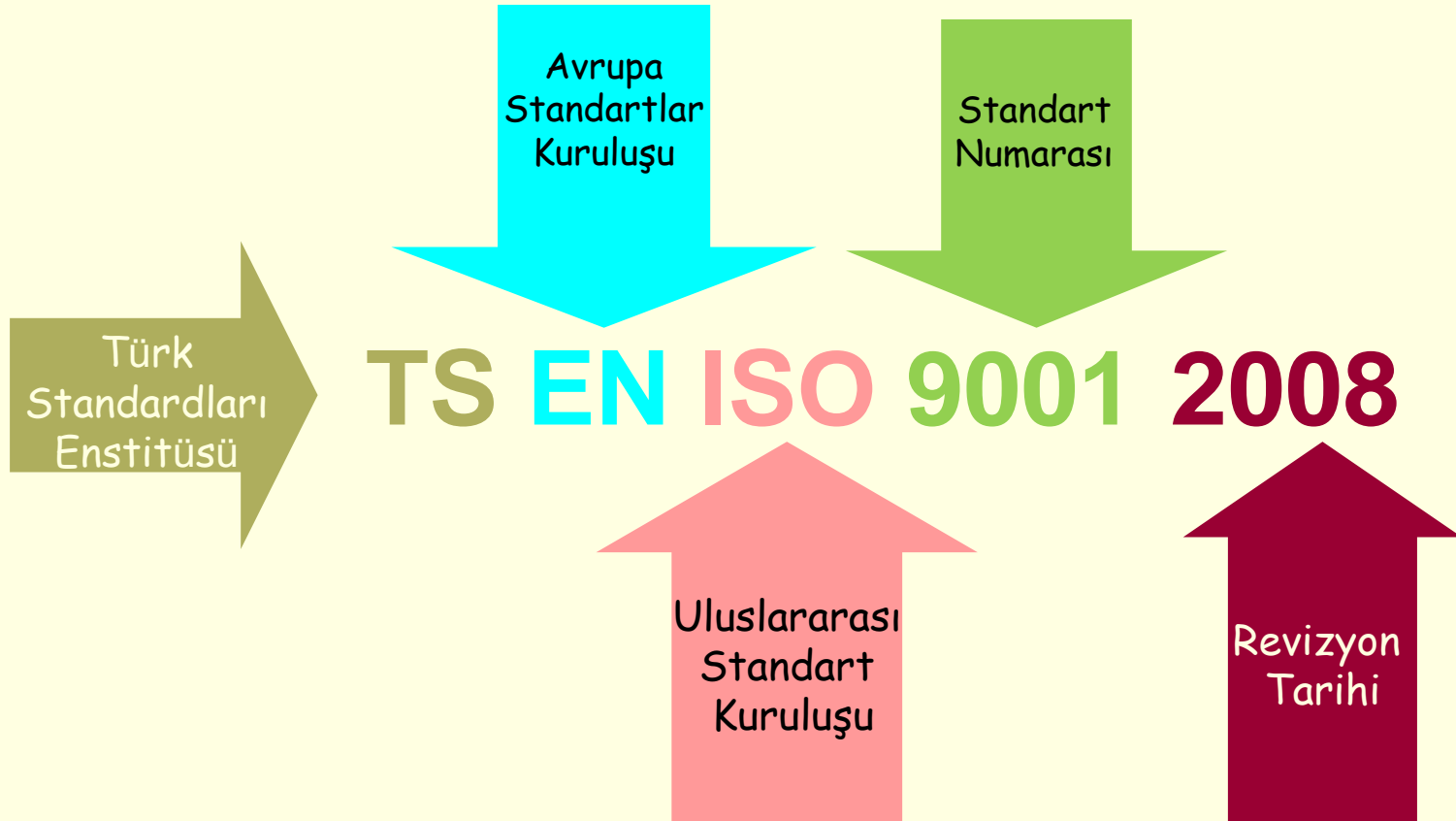
- CEN, Avrupa Standardizasyon Komitesidir. (Comite Europeen de Normalization).
- EN (European Norm), Avrupa Standardlarının kısaltmasıdır. EN, Avrupa Birliğinde standartlar arasında harmonizasyonu sağlamak için oluşturulmuştur.

CE işareti

- CE işareti ürünün Avrupa Birliği **normlarına uygunluğunu** belirten işarettir. Dolayısıyla TSE, TÜV gibi markaların yerine kullanılamaz
- CE işareti o malın performans özelliklerini belgeleyen ürün markalarıyla kullanılmaktadır.

BİR STANDARDIN AÇILIMI

KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ ISO 9000

KALİTENİN TANIMI

- **Amerikan Kalite Kontrol Derneği**; bir mal ya da hizmetin belirli bir gerekliliği karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan niteliklerin tümü.
- **Avrupa Kalite Kontrol Organizasyonu**; belirli bir mal ya da hizmetin tüketicinin isteklerine uygunluk derecesi.
- **Deming**; kalite, ihtiyaçları tatmin edebilme kapasitesidir
- **Juran**; kalite kullanıma uygunluktur.
- **TSE**; bir ürün ya da hizmetin belirlenen veya olabilecek ihtiyaçları karşılama yeteneğine dayanan özelliklerin toplamı.

KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ NEDİR?

- **Sistem** : “Birbirleriyle ilişkili veya etkileşimli elemanlar takımı.
- **Kalite yönetim sistemi (KYS)**: Düzenlenmiş sorumlulukları, yetkileri ve ilişkileri olan insanlardan oluşan bir kuruluşun kaliteyle ilgili, organizasyonu yönlendiren ve kontrol eden yönetim sistemi.
(ISO 9001:2000)

TS-EN-ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemi:

- Mevcut dünya düzeninde **ayakta kalabilmek**, tüm sektörlerde müşteri ihtiyaç ve beklentilerine uygun mal ve hizmet üretiminin sağlanmasıyla gerçekleşebilecektir.
- Bu da ancak, kuruluşlarda, tasarım aşamasında başlayarak üretim, pazarlama ve satış sonrası hizmetlere kadar **tüm aşamaları kapsayan** ve **sürekli gelişmeyi** hedefleyen Kalite Yönetim Sisteminin uygulanmasıyla olacaktır.

ISO 9000 İle İlgili Bazı Tanımlar

- **Proses** : Girdileri çıktılara dönüştüren birbirleriyle ilgili veya etkileşimli faaliyetler takımı.
- **Ürün** : Bir prosesin sonucu.
- **Kalite Politikası** : Bir kuruluşun yönetimi tarafından resmi olarak ifade edilen kalite ile ilgili bütün amaçlar.

ISO 9000 İle İlgili Bazı Tanımlar

- **Kalite Yönetimi** : Bir kuruluşun kalite bakımından idare ve kontrolü için koordine edilmiş faaliyetler.
- **Sürekli İyileştirme** : Şartların yerine getirilmesi yeteneğini artırmak için tekrar edilen faaliyetler.
- **Verimlilik** : Elde edilen sonuç ile kullanılan kaynaklar arasındaki ilişki.

Toplam Kalite Yönetimi

- Toplam Kalite Yönetimi, **tamamen müşteriye odaklanmış bir işletme kültürünü** oluşturan bütünsel bir yönetim sistemidir.
- Toplam Kalite Yönetimi, **bir grup etkinliğidir** ve bireysel olarak gerçekleştirilemez.
- Toplam Kalite Yönetimi'nde hataları önlemek ve kaliteye ulaşmak, üst yönetimden işçilere, tedarikçilere ve üretim sürecinde görev alan tüm çalışanlara kadar **herkesin sorumluluğudur.**

ISO 9000:2000 Standart Serisi

- **TS EN ISO 9000:2000** ; Kalite Yönetim Sistemleri – Temel Terimler ve Sözlük
- **TS EN ISO 9001:2000** ; Kalite Yönetim Sistemleri – Şartlar
- **TS EN ISO 9004:2000** ; Kalite Yönetim Sistemleri – Performansın İyileştirilmesi İçin Kılavuz
- **TS EN ISO 19011:2000** ; Çevre ve Kalite Yönetim Sistemleri Tetkik Kılavuzu.

STANDARD MADDELER

TS-EN ISO 9001:2008

Sistem ve dokümantasyonun genel şartları

Üst yönetimin sorumlulukları

Kaynak Yönetimi

Ürün Gerçekleştirme

Ölçme, analiz ve iyileştirme

Kalite Yönetim Sisteminde Olmazsa Olmazlar

- 1) Dokümanların Kontrolü Prosedürü**
- 2) Kayıtların Kontrolü Prosedürü**
- 3) Kuruluş İçi Denetim Prosedürü**
- 4) Uygun Olmayan Ürün/Hizmetin Değerlendirilmesinin Kontrolü Prosedürü**
- 5) Düzeltici Faaliyet Prosedürü**
- 6) Önleyici Faaliyet Prosedürü**

KALİTE SİSTEM PROSEDÜRÜNDE CEVAP ARANACAK SORULAR

- **NE** GERÇEKLEŞTİRİLECEK?
- **NEREDE?**
- **KİM** FAALİYET VE KONTROLDEN SORUMLU?
- **NASIL** GEREÇEKLEŞTİRİLECEK / KONTROL EDİLECEK?
- **NE ZAMAN?**

8 kalite yönetim prensibi

- müşteri odaklılık
- liderlik
- çalışanların katılımı
- süreç yaklaşımı
- sistem yaklaşımı
- sürekli iyileştirme
- verilere dayalı karar verme
- tedarikçilerle karşılıklı çıkar ortaklığına dayalı ilişki

ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ

ISO 14001

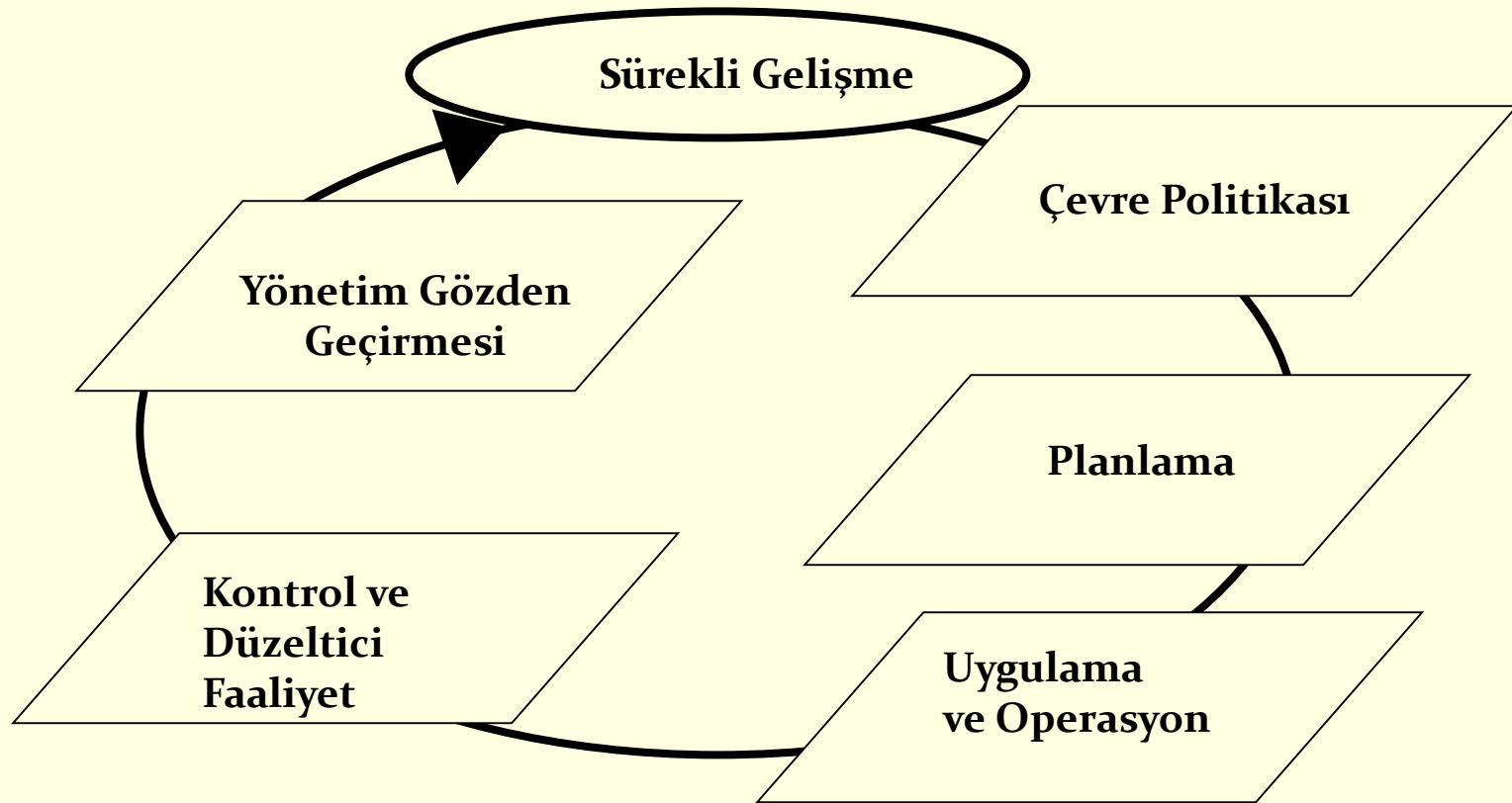
ISO 14001

Kurum için bir çevre politikası oluşturmak, bu politikayı uygulamak ve sürdürmek esasına dayanan ve çevre ile ilgili prosesleri, prosedürleri, sorumlulukları, kaynakları, planlama faaliyetlerini ve organizasyon yapısını düzenlemek üzere kurulan bir yönetim sistemidir.

ISO 14001

- ISO 1400 Çevre Yönetim Sistemi standardı ISO tarafından **1996** yılı Eylül ayında yayınlanarak hayata geçirildi.
- ISO 14001 bir ürün standardı değil **sistem standardıdır** ve ne üretildiğinden ziyade, **nasıl üretildiği ile ilgilenir**.
- Çevre performansının izlenmesi ve sürekli iyileştirilmesi temeline dayanır. Çevre faktörlerine ilişkin olarak ilgili mevzuat ve kanunlar tarafından tanımlanmış koşullara uymayı şart koşar.

ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Modeli

ISO 14001 standart serisi

- **ISO 14001** Çevre Yönetim Sistemi-Özellikler ve Kullanım Kılavuzu
- **ISO 14004** Çevre Yönetimi - Çevre Yönetim Sistemleri-Prensip, Sistemler ve Destekleyici Teknikler İçin Genel Kılavuz
- **ISO 14020** Çevre Etiketleri ve Beyanları-Genel Prensip
- **ISO 14031** Çevre Yönetimi-Çevre Performans Değerlendirmesi-Kılavuz
- **ISO 14040** Çevre Yönetimi - Hayat Boyu Değerlendirme Genel Prensip ve Uygulamalar
- **ISO 19011** Kalite ve Çevre Tetkiki İçin Kılavuz

ISO 14001 İLE İLGİLİ TERİM ve KAVRAMLAR

- **ÇEVRE:** Bir kuruluşun faaliyetlerini içinde yürüttüğü, hava, su , toprak, tabii kaynaklar, bitki topluluğu (flora) hayvan topluluğu (fauna), insanlar ve bunlar arasındaki ilişkileri içinde alan ortamdır.
- **ÇEVRE BOYUTU:** Kuruluşun, faaliyetlerinin, ürünlerinin veya hizmetlerinin çevre ile etkileşime giren unsurlarıdır.
- **ÇEVRE ETKİSİ:** Çevrede, kısmen veya tamamen kuruluşun faaliyet, ürün ve hizmetleri dolayısıyla ortaya çıkan, olumlu veya olumsuz her türlü değişiktir.

- **ÇEVRE POLİTİKASI:** Kuruluşun, genel çevre icraatı ile ilgili niyet ve prensiplerini açıklamak; faaliyet, çevre amaç ve hedeflerine çerçeve teşkil etmek üzere yaptığı beyandır.
- **ÇEVRE HEDEFİ:** Kuruluşun, çevre amaçlarından kaynaklanan, bu amaçlara ulaşmak için; kuruluşça veya onun bir bölümünce gerçekleştirilmek üzere belirlenen, mümkün olduğunda sayılarla ifade edilen genel icraat basamaklarıdır.

SÜREKLİ GELİŞME: Kuruluşun, çevre politikasına uygun olarak genel çevre icraatında gelişmeler sağlamak için kuruluş çevre yönetim sisteminin sürekli olarak iyileştirilmesidir.

- **KİRLENMENİN ÖNLENMESİ:** Kirlenmeyi önlemek, azaltmak veya kontrol altında tutmak amacıyla yeniden devreye sokmayı, başka işleme tabi tutmayı, işlemde değişiklik yapmayı, kontrol mekanizmalarını, kaynakların etkin kullanımını, malzeme ikamesini içine alabilen, gerekli her türlü işlem ve uygulamaya başvurulması.
- **SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA:** Mevcut ihtiyaçları, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmelerine engel olmadan karşılayarak kalkınmaktır.
- **HAYAT BOYU DEĞERLENDİRME:** Bir mal ve hizmet sisteminde belirli bir malzeme ve enerjiden elde edilen mal ve hizmetlerle bu sistemin hayat dönemince ortaya çıkan ve doğrudan doğruya sisteme atfedilebilen çevre etkilerine ait bilgilerin toplanması ve gözden geçirilmesiyle ilgili bir usuller dizisidir.

-
- **ÇEVRE KAZASI:** Çevresel Kirliliğe neden olabilecek beklenmedik olay.
 - **TEHLİKE:** Yaralanma, meslek hastalığı, mala veya çalışma ortamına zarar, veya bunların birkaçına neden olma potansiyeline sahip kaynak, durum, işlem.
 - **RİSK:** Belirlenmiş tehlikeli bir olayın oluşma ihtimali ve sonuçlarının birleşimi.

Çevre Yönetim Sisteminin Süreçleri

- Organizasyon ile ilgili çevre yön, etki ve risklerinin belirlenmesi ve kontrolü,
- Çevre politika, amaç ve hedeflerinin başarılması, çevre yasalarına uyum,
- Kuruluşun gelecekteki çevre sorumluluklarına yaklaşımına rehber olacak temel prensiplerin tanımlanması,
- Fayda ve maliyetin dengelenmesi gözönünde bulundurularak kısa, orta ve uzun vadeli çevre başarı hedeflerinin belirlenmesi,
- Hedeflerin başarısı için kaynakların ve kullanım sorumluluklarının belirlenmesi,
- Tüm çalışanların kuruluşun çevre üzerindeki olumsuz etkisini azaltıcı ya da ortadan kaldırıcı yönde davranmasını güvence altına almak için görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesi ve dökümanente edilmesi,
- Çalışanların sorumluluklarını etkin olarak yerine getirebilmesi için eğitimi,
- Başarı derecesinin, daha önceden belirlenmiş standart ve hedeflere göre ölçümü, gerekliyse geliştirilmesi.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

OHSAS 18001

OHSAS 18001 Nedir ?

- OHSAS 18001, **BSI** (British Standards Institute) tarafından yayınlanmış olan "**İş Sağlığı ve Güvenliği**" standardıdır.
- OHSAS 18001, ISO 9000 ve ISO 14001 gibi diğer uluslararası standartlardan farklı olarak bazı ulusal standart kuruluşları ve belgelendirme kuruluşlarının birlikte çalışmasıyla gerçekleştirilmiştir ve bir ISO standardı değildir.
- OHSAS 18001 kuruluşların ürün ve hizmetlerinin güvenliğinden çok çalışanın sağlığına ve işin güvenliğine yönelik bir standarttır.

TS 18001 – 2004

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı

- Bu standard, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili BSI-OHSAS 18001 (1999) standardı esas alınarak hazırlanmış ve teknik kurulu'nun 24 Şubat 2004 tarihli toplantısında Türk Standardı olarak kabul edilmiştir.

OHSAS 18001 Standart Grubu

OHSAS 18001:1999

**Occupational Health and Safety Assessment Series
İş Sağlığı ve Güvenliği Değerlendirme Serileri**

OHSAS 18002:2000

**Guidelines for the Implementation of OHSAS 18001
OHSAS 18001 için Uygulama Kılavuzu**

OHSAS 18001 İle İlgili Bazı Tanımlar

- **İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ:** İşyerlerindeki çalışma koşullarının, çalışanların fiziksel ve ruhsal durumları bakımından sağlık ve güvenlik içinde olmasını amaçlayan ve bu bağlamda meslek hastalıkları ve iş kazalarının ortadan kaldırılmasına veya en aza indirilmesine yönelik her türlü sistemli çalışma ve önlemleri kapsayan bir bilim dalıdır.
- **İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ:** İşyerlerinde çeşitli nedenlerden kaynaklanan meslek hastalıkları ve kazalardan korunmak ve daha iyi bir çalışma ortamı sağlamak amacıyla, tehlike ve risklerin planlı ve sistemli bir şekilde belirlenmesi ve bunların sürekli iyileştirme anlayışı çerçevesinde ortadan kaldırılmasına yönelik etkin önlemleri kapsayan bilimsel yaklaşım.

- **TEHLİKE:** Yaralanmaya, meslek hastalığına, mala veya çalışma ortamına zarara veya bunların birden fazlasının birlikte neden olma potansiyeline sahip kaynak, durum, işlem.
- **RİSK:** belirlenmiş tehlikeli bir olayın oluşma ihtimali ve sonuçlarının birleşimi.
- **TEHLİKE DEĞERLENDİRMESİ:** Tehlikenin varlığını ve ciddiyetini tesbit ve özelliklerini tarif etme yöntemi.

- **KABUL EDİLEBİLİR RİSK:** Kuruluşun yasal zorunluluklara ve kendi İSG politikasına göre, tahammül edebileceği ve/veya başedebileceği düzeye indirilmiş risk.
- **RİSK DEĞERLENDİRMESİ:** Tehlikelerden kaynaklanan riskin büyüklüğünü tahmin etmek ve mevcut kontrollerin yeterliliğini dikkate alarak riskin kabul edilebilir olup olmadığına karar vermek için kullanılan yöntem.

-
- **OLAY :** Kazaya sebep olan veya sebep olacak potansiyele sahip olan oluşum.
 - **HASARSIZ OLAY:** Yaralanma, sağlığın bozulması veya ölüme sebep olmadan gerçekleşen olay.
 - **KAZA:** Ölüme, hastalığa, yaralanmaya, hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay.

PERFORMANS: Kuruluşun İSG politika ve hedefleri temelinde, sağlık ve güvenlik risklerinin kontrolü ile ilişkili İSG yönetim sisteminin ölçülebilir sonuçları .

GÜVENLİK: Kabul edilemez zarar riski altında olmama durumu.

UYGUNSUZLUK: Doğrudan ya da dolaylı olarak yaralanma, hastalık, malın hasar görmesi, işyerinin zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine neden olabilecek; yönetim sistemi performansından, kanunlardan, prosedürlerden, uygulamalardan ve çalışma standartlarından veya benzerlerinden herhangi bir sapma.

SÜREKLİ İYİLEŞTİRME: Kuruluşun İSG politikasına bağlı olarak, genel iş sağlığı ve güvenliği performansında ilerleme sağlamak için, İSG yönetim sistemini geliştirme süreci (Prosesi).

TETKİK: Faaliyet veya faaliyetlerle bağlantılı sonuçların, planlanan düzenlemelere uygunluğunu ve bu düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulandığını, kuruluşun politikasını ve hedeflerini gerçekleştirmek için uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan sistematik inceleme.

- **PROSES:** Girdileri çıktı haline getiren birbirleriyle ilgili ve etkileşimli faaliyetler takımı.

SAĞLIĞIN BOZULMASI : Bir iş faaliyetinin veya işle ilgili durumun yol açtığı ve/veya kötüleştirdiği belirlenebilir, olumsuz fiziksel veya ruhsal durum.

İLGİLİ TARAF : İşyerinin içinde veya dışında olan ve kuruluşun İSG performansı ile ilgilenen yada bu performanstan etkilenen kişi/ kurum. (tedarikçiler, müşteriler, tüketiciler, devlet, çalışanlar, halk, yatırımcılar, sigorta şirketleri, bağlı bulunan holding, üyesi olunan sendika, OSB vb. kurum ve kuruluşlar...)

İSG YÖNETİM SİSTEMİ UNSURLARI

- 4.1.Genel Şart
- 4.2.Politika
- 4.3.Planlama
- 4.4.Uygulama İşlem
- 4.5.Kontrol ve Düzeltici Faaliyet
- 4.6.Yönetimin Gözden Geçirmesi

performans göstergeleri

ölçülebilir hedefler

- İş Kazası Sıklık Oranı
- Kaza Şiddeti Oranı (Ölüm yada Daimi İş Görmezlik)
- Giderilmeyen İş Güvenliği Tedbir Sayısı / Tespit Edilen İş Güvenliği Tedbir Sayısı
- Zamanında Müdahale Edilemeyen Yangın Sayısı
- Gerçekleşen İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi / Planlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi
- Zamanında Düzenlenmeyen İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ve İş Kazası Toplantısı Sayısı
- İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Alınan Dış Kaynaklı Uygunsuzluk Sayısı

İSG SİSTEMİNİN BAŞARIYA ULAŞABİLMESİ

YÖNETEN – UYGULATAN – UYGULAYANLARLA

- ❖ İş Sağlığı ve Güvenliğinin nasıl yapılacağı,
- ❖ Başarılı şekilde uygulanmasını sağlayacak şartlar,
- ❖ Yapılan işlerin, prosedürlere uygunluğunu ölçecek kriter,
- ❖ Çalışmaları doğru veri ve kurallarla değerlendirme,
- ❖ Karşılaşılan aksaklıklar incelenip sebepleri doğru bulma,
- ❖ Kazaların tekrarını önleyecek önlemleri kullanma ve
- ❖ Deneyimlerden edinilen bilgilerle yeni talimat yapımında

TAM MUTABAKAT OLMALI

**EMNİYETLİ BİR İŞ ORTAMININ
YARATILMASI VE KAZALARIN
ÖNLENMESİNDE
HEPİMİZ SORUMLUYUZ**

SORULAR

SORU 1: 6331 sayılı yasa uyarınca en az 50 işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli çalışma yapan sanayi grubuna dâhil işyerlerinde iş güvenliği ile ilgili olarak alınması gereken aşağıdaki önlemlerden hangisi doğru değildir?

- A) İşyerinde en az bir işyeri hekimi istihdam edilmesi zorunludur.
- B) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulması zorunludur.
- ☒ C) İşyerinde çalışanlara muntazam olarak her yıl İş Sağlığı ve Güvenliğinin Kavram ve Kuralları hususunda eğitim verilmesi zorunludur.
- D) İşyerinde en az bir iş güvenliği uzmanının görevlendirilmesi zorunludur.

SORU 2: Alt İşverenlik Yönetmeliği'ne göre, asıl işveren - alt işveren ilişkisinin kurulabilmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Alt işveren, üstlendiği iş için görevlendirdiği işçilerini sadece o işyerinde aldığı işte çalıştırmalıdır.
- B) Asıl işverenin işyerinde mal veya hizmet üretimi işlerinde çalışan kendi işçileri de bulunmalıdır.
- C) Asıl işin bölünerek alt işverene verilmesi durumunda verilen iş, işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren bir iş olmalıdır.
- ☒ D) Daha önce asıl işverenin işyerinde çalıştırılan işçinin bilahare bir tüzel kişi şirketin hissedarı olması, onun alt işveren ilişkisi kurmasına engel teşkil eder.

SORULAR

SORU 3: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, işyerinde iş sağlığı ve güvenliği açısından işçinin sağlığını bozacak veya vücut bütünlüğünü tehlikeye sokacak yakın, acil ve hayati bir tehlike ile karşı karşıya kalan işçiye tanınan haklar ile ilgili yanlış ifade hangisidir?

- A) İşçinin çalışmaktan kaçındığı dönem içinde ücreti ve diğer hakları saklıdır.
- B) Bu durumda işçi, iş sağlığı ve güvenliği kuruluna başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini talep edebilir.
- C) İş sağlığı ve güvenliği kurulunun işçinin talebi yönünde karar vermesi hâlinde işçi, gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbiri alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınabilir.
- ☒ D) İş sağlığı ve güvenliği kurulunun bulunmadığı işyerlerinde gerekli tedbirlerin alınmasına karar verilmesini isteyen işçi bu talebini, işçi sendikasına yapmak zorundadır.

SORULAR

SORU 4: Asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde, alt işverene ait çalışanların eğitimlerinden aşağıdakilerden hangisi sorumludur?

- A) Sadece alt İşveren sorumludur. B) Sadece asıl işveren sorumludur.
☒ C) Asıl işveren, alt işverenle birlikte sorumludur. D) İş Güvenliği Uzmanı sorumludur.

SORU 5: İş güvenliği uzmanlarının görevleri bakımından yanlış olan hangisidir?

- A) İş sağlığı ve güvenliği yönünden yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlamak ve uygulanmasını kontrol etmek
B) Acil durum planlarının hazırlanmasını sağlamak, periyodik olarak eğitimleri ve tatbikatları yaptırmak
C) Sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak
☒ D) İşçilere ilişkin sağlık gözetimini yapmak

SORULAR

SORU 6: İşyeri hekimleri ile iş güvenliği uzmanlarının birlikte çalışmalarına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) İş sağlığı ve güvenliği kurulu toplantılarında bir araya gelmeleri yeterlidir.
- ☒ B) Çalışmalarını ekip anlayışı ile sürdürmeleri gerekir.
- C) İş kazası değerlendirmelerini birlikte yapmaları yeterlidir.
- D) Yıllık faaliyet planlamalarını birlikte yapmaları yeterlidir.

SORU 7: İşyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimi, yürütülecek hizmetler ile ilgili olarak yıllık çalışma planı hazırlar. Hazırlanan bu plan kim tarafından onaylanır?

- A) İşveren
- ☒ B) İş güvenliği uzmanı
- C) İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
- D) Çalışma

SORULAR

SORU 8: Bir işletmede yapılacak periyodik kontrol, bakım ve ölçümlerin plânlanması kim tarafından yerine getirilir?

- A) İşyeri hekimi
- C) İşyeri sağlık birimi

- ☒ B) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu
- D) İş Güvenliği Uzmanı

SORU 9: İş sağlığı ve güvenliği kurulları aşağıdaki hangi zaman aralıkları ile toplanır?

- A) 20'den fazla işçi çalıştıran sanayiden sayılan iş yerlerinde 15 günde gündemli toplanırlar.
- B) 30'dan fazla sigortalı işçi çalıştıran sanayiden sayılan işyerlerinde 20 günde bir defa gündemli toplanırlar.
- C) 40'tan fazla sigortalı işçi çalıştıran sanayiden sayılan işyerlerinde ayda bir gündemli toplanırlar.
- ☒ D) 50'den fazla çalışanı olan işyerlerinde ayda bir gündemli toplanırlar

SORU 10: 6331 sayılı İSG Kanunu'na göre, işverenin bir "İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu" kurma yükümlülüğünün aranması için, devamlı olarak en az kaç işçi çalışıyor olması gerekir?

- ☒ A) 50
- B) 60
- C) 100
- D) 300

SORULAR

SORU 11: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun toplantı zamanı aşağıdakilerden hangisinde doğru bir şekilde verilmiştir?

- A) En az üç ayda bir toplanır. ☒ B) En az ayda bir kez toplanır.
C) En az haftada bir kez toplanır. D) En az altı ayda bir kez toplanır.

SORU 12:İşverene bağlı birden çok işyeri bulunduğu hâllerde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ne şekilde oluşturulur?

- A) Bütün işyerlerini temsilen tek bir iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurulur.
B) En yüksek çalışanı bulunan işyerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurulur.
C) Çalışan sayısına bakılmaksızın bütün işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurulur.
☒ D) Elliden fazla işçi çalıştıran her bir işyerinde ayrı ayrı birer iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurulur.

SORU 13: Aşağıdakilerden hangisi iş sağlığı ve güvenliği kurulunda yer almaz?

- A) İşyeri hekimi B) İşveren veya işveren vekili ☒ C) Bakanlık temsilcisi
D) Çalışan temsilcisi

SORULAR

SORU 14: İş güvenliği uzmanı tam zamanlı ise “İş sağlığı ve güvenliği kurulunun başkanı....., sekreteri ise -----” İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik’ e uygun şekilde yukarıdaki boşluklara aşağıdakilerden hangisi sırasıyla gelmelidir?

- ☒ A) işveren veya işveren vekili - iş güvenliği uzmanı
- ☐ B) işçi temsilcisi - işveren veya işveren vekili
- ☐ C) işyeri hekimi - iş güvenliği uzmanı
- ☐ D) ustabaşı - iş güvenliği uzmanı

SORU 15: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarınca, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatına uygun olarak alınan kararlar ile ilgili olarak işveren aşağıdakilerden hangisini yapamaz?

- ☐ A) Kurul tarafından verilen kararları uygulamakla yükümlüdür.
- ☒ B) Kurul kararları uygulanması yükümlülüğü işverenin onayına bağlıdır.
- ☐ C) Kurul kararlarını uygulamak için işveren mevcut kaynaklarını kullanır.
- ☐ D) Kurulun aldığı kararları uygulamakla yükümlüdür.

SORULAR

SORU 16: Aşağıdakilerden hangisi iş sağlığı ve güvenliği kurulunun sekreteridir?

- A) İşveren veya işveren vekili
- B) İşyeri hekimi
- ☒ C) Tam zamanlı iş güvenliği uzmanı
- D) Sivil savunma uzmanı

SORU 17: Aşağıdakilerden hangileri seçimle iş sağlığı ve güvenliği kurul üyesi olur?

- A) İş güvenliği uzmanı
- B) İnsan kaynakları, personel, sosyal işler veya idari ve mali işleri yürütmekle görevli kişi
- C) İşyeri hekimi
- ☒ D) Mevcut olması durumunda işyerinde görevli formen, ustabaşı veya usta

SORU 18: Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- ☒ A) İş sağlığı ve güvenliği kurulları danışman kurulu niteliğinde olup, kararlarıyla bağlayıcı değildir.
- B) Kurullar en az ayda bir kere toplanır.
- C) Kurul, üyelerin çoğunluğu ile toplanır, kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır.
- D) İşveren veya vekili toplantı için gerekli yeri, araç ve gereçleri sağlamakla yükümlüdür.

SORULAR

SORU 19: Aşağıdakilerden hangisi iş sağlığı ve güvenliği kurullarının görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Gerektiğinde acilen toplanmak ve karar vermek
- ☒ B) İşverenler, iş sağlığı ve güvenliği kurullarında mevzuata uygun olarak verilen kararları uygulamakla yükümlüdür
- C) İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek
- D) İşyerinde yangınla, doğal afetlerle, sabotaj ve benzerleri ile ilgili tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek

SORU 20: Risk değerlendirmesi TS 18001 Standardında PUKÖ döngüsü içerisinde hangi adımda yer almaktadır?

- A) Uygula
- ☒ B) Planla
- C) Kontrol et
- D) Önlem al

SORU 21: OHSAS 18001 uygulamasında aşağıdakilerden hangisi beklenen yararlardan değildir?

- A) Zararlı durumları elimine ederek kaza maliyetini azaltmak
- B) İşyerinde yaralanan işçi sayısını azaltmak
- C) Meslek hastalıklarını en aza indirmek
- ☒ D) Üretimi arttırmak

SORULAR

SORU 22: Aşağıdakilerden hangisi OHSAS 18001'in uygulanmasına ilişkin kılavuzluk bilgisi veren standarttır?

- ☒ A) OHSAS 18002 B) QS 9000 C) ISO 9001 D) ISO 14001

SORU 23: PUKÖ çevriminde “risklerin kabul edilebilir olup olmadığına karar verilmesi” çevrimin hangi aşamasında yapılır?

- ☒ A) Planlama B) Uygulama C) Kontrol etme D) Önlem alma

SORU 24: OHSAS 18001 spesifikasyonunda sürekli iyileştirme için ilk üç sıra aşağıdakilerden hangisidir?

I- Yönetim gözden geçirme

II- Planlama

III- Politika

IV- Kontrol ve düzeltme

V- Uygulama ve işletme

- A) III - IV - II ☒ B) III - II - V C) I - II - IV D) II - IV - III

SORULAR

SORU 25: Aşağıdakilerden hangisi iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi kapsamında uygulanan standarttır?

- A) QS 9000 B) ISA 2000 C) ISO 14001 **D) OHSAS 18001**

SORU 26: Kılavuz niteliği taşıyan ilk sağlık ve güvenlik standardı olan “BS 8800 Mesleki Sağlık ve Güvenlik Yönetim Sistem Rehberi” hangi kurum tarafından yayımlanmıştır?

- A) Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı B) Uluslararası Çalışma Örgütü
C) İngiliz Standartlar Enstitüsü D) Dünya Sağlık Örgütü

SORU 27: OHSAS 18001 standardının asıl amacı aşağıdakilerden hangisi/hangileridir?

- I- Düzenlemek II- Planlamak III- Kontrol etmek
A) Yalnız I B) I – II C) I - III **D) I - II – III**

SORULAR

SORU 28: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın veya malzemenin hasar görmesi, iş yeri ortamının zarar görmesi veya bunların gerçekleşmesine sebep olabilecek oluşum aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Tehlike B) Risk **C) Olay** D) Proses

SORU 29: Aşağıdakilerden hangisi OHSAS 18001 yönetim sisteminde ilk aşamadır?

- A) Uygulama **B) Politika** C) Kontrol D) Planlama

SORU 30: ISO 9000-14001 ve OHSAS 18001'in ortak olmayan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş Sağlığı ve Güvenliği B) Proses Güvenliği **C) Ürün Güvenliği** D) Acil Durum

SORU 31: İşçilerin sağlık muayenelerinden elde edilen verilerin analiz edilmesi TS OHSAS 18001'in hangi aşamasında yapılır?

- A) Uygulama B) Kontrol önlemleri **C) Durum tespiti** D) Planlama

SORU 32: Aşağıdakilerden hangisi TS 18001 İSG Yönetim Sisteminin ana elemanlarından değildir?

- A) İSG Politikası B) Uygulama ve İşletme C) Plânlama **D) Ürün Gerçekleştirme**

SORULAR

SORU 33: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu kaç kişiden oluşur?

a- 7

b-4

☒ c-8

d-15